

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{4}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Institutul nostru pedagogic.

Institutul nostru pedagogic s'a înființat la 1865, sub metropolitul Șuluț, — cu două cursuri. S'a reorganizat la a. 1880, ridicându-se dela 2 la 3 cursuri, donând pentru edificiul nou preparandial metropolitul Vancea dela sine 20,000 coroane. La 1906, în sfârșit, se introduce și cursul al IV-lea, punându-se focalarul acesta de cultură pe aceeași treaptă cu preparandiile de stat.

Dacă stăm să socotim însă, că normele din Blaj erau pe vremuri în pregătirea dascălilor, ceea ce sunt azi preparandiile, originea preparandiei trebuie s'o căutăm sub acest raport la anul 1779, când stăpânia fericitul episcop Gregoriu Maior. Această școală normală luase un avânt înfloritor mai ales sub directoratul nemuritorului Șincai, care fuse-se în același timp și directorul tuturor școlilor române greco-catolice din Transilvania, și înființase nu mai puțin decât 300 școli elementare pentru poporul român. Ea avea multă vreme mai mulți elevi decât însuși liceul nostru, de care suntem așa de mândri cu toții.

Timp de aproape un veac și jumătate eșiră din această mică Athenă a Românilor, Blajul, dascăli români, crescuți în dragoste de limbă și neam, cari au luminat masele largi ale poporului dornic de progres după întuneric gros de secole. Și arhierii români, ca Șuluț și Vancea în frunte, făceau totul să atragă la această școală tineri câți mai mulți și elemente cât mai selecte, făcându-le toate favorurile posibile și dându-le ajutoare și stipendii. Tot aceasta o arată și solitudinea de a pune în fruntea preparandiei oameni de valoare cum au fost Gavril Pop, Ioan Balint, Gregoriu Sârbu, absolvenți ai universității din Viena, Ștefan Pop, Petru

Solomon, George Muntean, absolvenți ai pedagogiului din Praga, iar cel dintâiu și a școlii agronomice din Kolsiafska; sau în fruntea școlii normale, — care îndeplinea cum spuneam, pe vremuri, în cadre mai restrânse menirea preparandiei de azi, — oameni ca Iosif Manfi și Ion Costea, cari au trecut mai apoi în Moldova, și canonicii de mai târziu C. Alutan, Gr. Mihali, C. Pappfalvi, Leonțiu Leontean, Ion V. Rusu, I. Antonelli etc., de numele cărora se leagă atâtea cărți și manuale folositoare. Da! Arhierii de pe vremuri și-au jertfit totul pentru prosperarea acestor instituțiuni de cultură națională, până și crucea de metropolit, vorba fericitului Vancea. Și astfel nu e inimă românească să nu bată cu mândrie, contemplând atâta risipă de muncă intelectuală, atâta râvnă și zel și spirit de generozitate, concentrate toate în jurul unei școli, care a umplut un gol simțit în sânul neamului nostru primitiv de cultură și adevăr.

Dar cum stăm azi? Azi s'ar părea, că rostul așa de frumos al acestui focalar de cultură este amenințat!

Este un postulat imperios al vremii, ale condițiilor extraordinar de grele de traiu din prezent, ca salariile profesorilor dela preparandie, așa de modeste, să se îmbunătățească, să se pună pe picior egal cu cel al profesorilor preparandiilor de stat. Din mijloacele proprii, zice-se, că aceste salarii nu se pot ameliora. Deci caută să recurgem la stat. Aci însă este o pedică serioasă. Statul pretinde în schimbul acestei salarizări să se propună 7 studii în limba maghiară. Condiție, cum vedeți, foarte oneroasă,

Ce e de făcut?

Să acceptăm condițiile acestea îngreunătoare? Sau doară este vre-o altă cale de scăpare?

Mărite Arhieru! Mântuirea acestui institut poate veni dela persoana-Ți ilustră, dacă, pășind pe urmele marilor înaintași Te hotărești să suplinești însuși, până la activarea grandioasei fundațiuni a ilustrului mecenat I. Micu Moldovan, suma ce se cere pentru întregirea acelor salarii. Cunoaștem cu toții marimozitatea Excelenței Voastre, și știm că nu ți place să faci vâlvă cu faptele de generozitate. Ești de principiu, să nu știe dreapta ce face stânga. Acuma însă, îngăduene s'o spunem, e timpul să eși din rezervă. Și fi încredințat nobile prelat, că pe lângă fundațiunea Mihályi, a cărui bază ai pus-o în anii trecuți, pe lângă banii ce ai dat și vei mai da pentru biserica noastră națională din Roma, pe lângă miile de daruri neștiute de nimeni, cari s'au strecurat prin mâna-ți generoasă la zeci și sute de inși, aceasta din urmă dărnicie va forma o cunună neperitoare a meritelor Ex. Voastre, căci vei fi

mântuit o *instituție* pe seama neamului nostru.

Reînvie deci, mărite arhieru, vremile vechi de generozitate prințiară ale arhierilor noștri. Nu se poate ca bunul Dumnezeu să nu-ți răsplătească această maritimie cu grații alese pe pământ, și glorie neștearsă în ceriu, spre care aspiri mai mult acum, când ai ajuns mai aproape de pragul veșniciei.

dacă ve-i face apel la preoțimea noastră convocată la mare sfat, și la oamenii noștri de inimă, vor contribui cu toții cu mic cu mare cu obolul lor, pentruca să asigure existența acestui cămin cald al culturii noastre românești. Sau în cazul cel mai rău rămânând zădarnice și aceste eforturi, ve-i putea zice, că ai luptat până în sfârșit cu vrednicie.

Mărite arhieru! Plecați Te rugăm, noi fii tăi, să ne ascuți glasul cucernic, pornit din sinceritatea su-

fletului. *Totul pentru Dumnezeu, biserică și neam!* Astfel lucrând nu te poate acuză nimeni, că n'ai promova chiar interesele acestei patrii comune de toți iubite.

Minimus.

Tratatative între Germania și România. — *Misiunea principelui Hohlenlohe la București.*

București, 17 Iulie. — Noul ambasador al Germaniei la Constantinopol, principele Hohlenlohe, care are în același timp o misiune la regele României, a sosit ieri la Sinaia. De acolo a plecat împreună cu regina României, Maria, în automobil, la București. Regele găzduiește pe înaltul oaspe în palatul său dela Cotroceni.

Principele Hohlenlohe după audiența ce a avut-o la regele României, a avut o lungă întrevvedere cu prim ministrul român, d. Brătianu.

Se afirmă că principele Hohlenlohe a venit la București cu propuneri precise din partea guvernului german.

Introducerea alfabetului maghiar la ruteni. Cu isgonirea muscalilor din comitatele nordice s'au luat importante hotărâri de către autoritățile eclesiastice rutene, privitor la viața lor bisericească-națională. S'a decis sub prezidenția canonicului titular Halaktovich Bertalan preot în Alsó-verecke, că rutenii pretind:

1. Să se introducă calendarul gregorian în biserica rutenească.
2. Serviciul divin în biserică și instrucția în școală să se facă exclusiv în limba maghiară.
3. Să nu mai fie numiți nici la conscrierea statistică, nici în scrisorile și actele oficiale ruteni ci exclusiv maghiari gr. catolici.

Hotărârea de mai sus a fost primită de comitatele Ung, Bereg și Maramurăș. Acum pretinde Zsatkovic Kálmán preot în Malmos, ca să se elimineze și alfabetul ciril și să se introducă pe de-a întregul literele și ortografia maghiară. „Alkotmány” salută cu entuziasm noua idee, care speră, că își va avea urmările sale salutari în sinul popoului rutean.

Concursul din Oradea-mare.

Și în est-an s'a ținut concursul de primire la teologie și la institutele de creștere diecezană din Oradea-mare și Beiuș între cadrele obișnuite. O adevărată sărbătoare diecezană. Deși comunicația nu e excelentă între împrejurările de acum, totuși s'au văzut oameni cu prilejul acesta din cele mai felurite colțuri ale diecezei: Bihoreni, Arădani, Sătmăreani, Sălăgeni; ba au fost unii și din alte dieceze (dela Gherla și din arhidieceză).

La teologie au fost puțini candidați. Și s'au primit și mai puțini, abia trei inși, pare-mi-se, fiindcă dieceza noastră de Oradea-mare are un prisos considerabil de absolvenți de teologie, cari în lipsă de parohii vacante stau fără nici o ocupație. A fost deci cât se poate de salutară dispoziția luată de P. S. Sa episcopul *Dr. Demetriu Radu* încă în anii precedenți, ca clericii noștri paralel cu studiile teologice să se califice și din cele pedagogice, pentruca, absolvând, să poată fi întrebuințați și ca învățători pe sate. Importanța acestei dispoziții se va aprecia de aici înainte tot mai mult.

În internatele de băieți din Oradea-mare și Beiuș încă s'au primit elevi în numărul obișnuit și între condițiile obișnuite, adecă pe lângă avantajii materiale foarte mari. În puține institute din patrie se împarte mai multă milă ca aici. Câțiva (cei mai distinși) au fost primiți și în est-an

FOIȚA.

Morții noștri.

Eroul: *Iuliu Ionașiu.*

M'a chemat vara trecută, să-mi arate ilustrațiile, ce le pregătia pentru un abecedar.

Dela gara Crăciunelului, satul lui, am tot cotit pe uliți întortochiate; undeva, la o margine de sat sta pretinul. O căsuță veche, împrejmuțată cu uluci, podmol la fereastă, portița scârțâie în țâțâni, alături un ostrov verde de cucuruz, săpat cu grije de a doua oară, frunzele-i foșneau lovindu-se una de alta la adierile vântului.

Mult am asemănat eu căsuța asta cu beoideuca lui Creangă nu numai pentru înfățișarea externă, ci mai mult pentru munca, ce se săvârșea aici. Creangă își scria întâmplările din copilărie, artistul nostru Ionașiu lucra ilustrații pentru copii.

L'am găsit pe pretinul Ionașiu încunjurat de o cîmă de copii. Desculți, în cămășuțe albe, lungi, petreceau de minune adastând isprăvirea lui Burcuș, căruia, pe hârtie, îi mai lipsea coada. Incolo, ce frumos era: cu botul lătăreț, urechile pleoștite, boboș la păr, înălțuț, supus, cuminte, ca un

băiat bun și ascultător. Ce lucra Ionașiu pentru copii, le și arăta, și desigur, aceștia prin manifestațiile lor, știau să spuie meșterului, că e opera desăvârșită.

Ilustrațiile lui Ionașiu, pentru copii, au o calitate nelntrecută. Nu e la el pestrițarea tabloului cu fel de fel de amănunte, care numai întunecă vederea și îngreunează explicația, ci din câteva linii redă o situație, ușor apereceptută, ca dintr'o ochire, și prin efectul spontan e de o mare valoare pedagogică, educativă. Copilul pus în fața unei ilustrații încărcate cu diferite poziții accesorii, nu știe ce se petrece acolo, îi trebuie o efortare, și această efortare îi micșorează interesul și îi scade atenția, nu se mai trudește cu deslegarea și — dă foaia mai incolo. Altceva e atunci când scena e redată din câteva linii numai, care spun tot.

E în firea copilului de a imita ce vede și ne putem aștepta ca și el și tovarășii lui din clasele mai înaintate să încerce a-și figura tăblița, caietele, un petec de hârtie, găsit la întâmplare, îi invită la aceasta simplitatea figurii noastre. E un scop principal acesta în instrucția desenului, ce se ajunge în mod indirect, pe neștiute, dar anume direcționat.

Pretinul Ionașiu mi-a dat ilustrațiile, să le arăt elevilor mei. I-am adunat pe toți în jurul mesii, mai întâi au stat liniștiți,

dar n'am mai biruit cu ei pe urmă, căci se înghesuiau, se suiau pe băncile din apropiere, a trebuit să le arăt în mai multe rânduri ca să ajungă toți. Un car cu fân cu un copil țuguat în vârf, un cățel cu lanțugu tărăiș după el, un cuib de pasere cu 5 ouă în el, cucul sus pe o rămurea, vaca cu vitelul, albine zumzând din floare în floare, hora copiilor prinși de mâni, un cal prins la căruț, un căne șchiop, mama vine acasă cu târgueli dela oraș, creștinii merg la biserică, cioara vrea să ducă puii dela cloșcă și multe altele. Elevii mei au trecut prin toate gradațiile de admirare, ce le a produs-o penelul lui Iuliu Ionașiu, acum erou, trecut la vecinicie.

Abia aștept să-mi adun iar elevii, de voi mai apuca vremea aceea, și să le spun, că au rămas chipurile, dar acela, care le-a făcut, a marit lovit de un gloaț pe câmpul de răboiu alătura de părinții, de frații, de verii lor.

Ce-i poate servi mai mult de alinare a durerii după pierderea fiului lui, mamii lui Ionașiu, ca această părere de rău a copiilor, că nu mai e cine să le facă chipuri, și că s'a dus așa de tinăr, așa de frumos, așa de bun.

Dormi în pace, iubite Iuliu Ionașiu!

Toma Cocișiu.

absolut gratuit, alții pe plată mai puțină. S'a prevăzut însă, firește, pentru anul acesta critic adausul de scumpete: 10 cor. lunar pentru fiecare lună, petrecută în institut.

După ședința consistorului (8 l. c.) toată preoțimea și fruntașii noștri mireni au fost oaspeții episcopului. În toastul rostit cu prilejul acesta P. S. S. a exprimat jalea noastră a tuturor pentru pierderile însemnate, pricinuite de acest războiu. Nu este familie românească unde să nu se verse lacrimi pentru unul sau altul plecat pe câmpul de luptă. A exprimat însă totodată nădejdea în triumful definitiv al cauzei noastre. Pentru dificultățile războiului nu s'a putut termina Seminarul teologic, cărui i-s'a pus temelie la sfârșitul anului școlar trecut. Putem fi însă pe deplin asigurați, că Seminarul teologic se va ridica și astfel P. S. S. va putea avea mângâierea de a fi împlinit visul cel mai frumos al diecezei de Oradea mare.

P. S. Sale episcopului *Demetriu* i-a răspuns după datina străbună prepozitul capitular Rev. Dr. Il. Stan, mulțumindu-i în numele clerului și poporului diecezan pentru binefacerile împărțite cu atâta dărnicie și în anul acesta. Imediat apoi a luat cuvântul d. director gimnazial din Beiuș V. Ștefanica și d. protopop Nistor, spunând cel dintâi că episcopii noștri totdeauna au făcut tot ce a fost lipsă să se facă. N'a fost trebuință diecezană, pe care episcopii noștri să n'o fi satisfăcut. Al doilea a vorbit despre dorul cu care se adună preoțimea diecezană în jurul Arhierelui, ca copii în jurul tatălui familiei. Ar fi fost bine să se remarce mai bine faptul, că în dieceza de Oradea mare aproape toate fundațiile sunt făcute de Arhieriei (Vulean, Pavel, Radu) și abia sunt fundații făcute de mireni. În alte dieceze sunt numeroase fundațiile bisericesti ale mirenilor (Dănuț, baron Urs, Ramonțai la Blaj; Mihali mai nou la Gherla etc.). Numai mireni noștri din părțile Orăzii mari să ne înțeleagă importanța culturală și națională a acestor fel de fundațiuni? Este doar biserica numai a Arhieriei, nu și a mirenilor? Ar fi bine să se eugete cât mai mulți la aceasta. (i. g.)

Războiul european.

Budapesta, 18 Iulie. (Oficial).

Frontul rusesc. Luptele dintre Vistula și Bug decurg favorabil pentru noi. Rușii opun o rezistență îndârjită și în mai multe secțiuni ale frontului s'au dat lupte de baionetă înainte de ce inamicul a părăsit pozițiile. Rușii au fost siliți să evacueze localitățile din regiunea Bug-ului și Sokalei, pe care le-au apărat cu multă îndârjire. Trupele germane au cucerit orașul Krasnow și culmile, ce se estind spre nord de Zoliewka. Trupele aliate au spart frontul rușilor, în urma căreia rușii au fost siliți să evacueze pozițiile dintre Vistula și linia ferată Kielce—Radom.

În Galiția ostică situația e neschimbată.

Frontul italian. Luptele de artilerie continuă pe toate fronturile. Am respins mai multe atacuri ușoare, date asupra localității Coldisano. Inamicul a îndurat pierderi grele.

Berlin, 18 Iulie. (Oficial).

Frontul apusean. Am respins atacurile franceze îndreptate asupra culmilor de la cimiterul Souches. În pădurile Argonnes, pe lângă ocuparea pozițiilor inimice, am avut și alte succese frumoase. La culmile de lângă Les Eparges luptele se desfășoară. Am respins încercările de atac, ce au avut loc pe regiunea Ban de Sapt și sud-ost de Luneville.

Frontul ostic. Trupele armatei de sub comanda generalului Below la Altaz au înfrânt rezervele rușilor și au făcut 1600 prizonieri, și am capturat 6 tunuri și 3 mitralieze, acum continuă prigonirea în direcția de est.

O parte din aceasta armată se luptă spre nord-ost de Kielce. Spre est de aceasta localitate am luat cu asalt prima tranșee inamică. Între Pissa și Vistula rușii continuă retragerea. Trupele generalilor Scholtz și Gallwitz urmăresc pe inamic. În tot locul au alungat pe inamic din pozițiile lui. Rezervele și landverii generalului Scholtz au ocupat localitățile Penombiwik și Ploszyre. Regimentele, cari luptă alături de armata generalului Gallwitz au pătruns până la pozițiile bine fortificate dela Mlodzianowo și Karnimi. Numărul prizonierilor a crescut în mod însemnat și am capturat 4 tunuri. Spre nord de Pilica până la Vistula rușii sunt în retragere. Trupele noastre, cari îi urmăresc, în lupte scurte au făcut 620 prizonieri.

Frontul sud-ostic. Ofensiva armatei de sub comanda lui Voyrsch a avut următoarele succese: Trupele noastre în 17 crt., pe lângă tot focul inamicului, au pătruns la pozițiile rușilor, cari sunt provăzute cu toate fortificațiile și rupând împletiturile de drot, au cuprins un tranșeu rus în estenziune de 2000 metri. În decursul zilei s'au dat lupte îndârjite din apropiere și au pătruns afund în pozițiile inamicului. Corpul de gardă din Moscova, fiind bătut de trupele noastre suplinoare, peste noapte au fost siliți să se retragă după sectorul Ilzonka și spre sud de Zwolen, prin ce au avut pierderi enorme, am făcut prizonieri 2000 ostași și am capturat 5 mitralieze. Luptele dintre Vistula și Bug sunt conduse de Mackenzen.

*

Budapesta, 19 Iulie. (Oficial).

Frontul rusesc. Ofensiva trupelor aliate în Polonia rusească și Wolhinia ieri a continuat. Se dau lupte spre nord de Vistula, la Ilzanka. Spre vest de Ilzanka trupele austro-ungare au ocupat câteva poziții inimice. Pe culmile, ce se estind spre vest de Krasnostow, trupele germane în lupte violente înaintează victorioase. Peste Nolician, în lupte vehemente, și-au făcut drum spre pozițiile de pe culmi ale inamicului. Aici a făcut prizonieri 3000 ostași. Spre nord-ost de Sakal și sud-ost, după lupte schimbăcioase, landverii din Silezia au ocupat țărături de est ai Bug-ului. Cavaleria de sub comanda generalului Kirohbach au făcut prizo-

nieri 12 ofițeri, 1600 ostași și au capturat 5 mitralieze. Succesele obținute de trupele noastre pe întreg frontul în 18 crt. au zdruncinat puterea inamicului. Cu toate, că rușii în timpul din urmă au aruncat în luptă toate rezervele, nu au putut opune rezistență. În noaptea zilei de 18 spre 19 crt. rușii și-au început retragerea pe întreg frontul.

În Galiția ostică situația în general e neschimbată. Pe frontul dela Nistru numai în jos de Zalesciki inamicul a dat atacuri îndârjite. Rușii de 7, 8 ori au pătruns. Rândul prim se părea, că nu are arme și se apropia cu mâinile ridicate, în semn de predare. Atacul inamicului s'a prăbușit complet de focul nostru. De sine înțeles, că și în viitor vom pușca asupra ostașilor, cari ni-se pare, că nu au arme.

Frontul italian. La Görz de ieri se dau lupte mari. Artileria italiană des de dimineață a început bombardarea cu tunuri de toate calibrurile. Bombardarea de pe platoul Doberdo și capul de pod dela Görz în orele de amiază și-a ajuns maximul intensității. Atunci s'a început atac general pe întreagă linia. Trupelor noastre le-a succes să alunge pe inamic, care în unele locuri s'a apropiat de tranșeele noastre. Mortierele noastre au făcut să tacă 5 tunuri de calibru mare. Azi dimineață lupta din nou s'a început. Și acum am respins ieșirile violente ale inamicului asupra capului de pod dela Görz. La Isonzo-ul central pe regiunea Krn și frontiera Carintiei italienii au început o activitate violentă de artilerie, care în parte s'a continuat și peste noapte. La frontiera Tirolului am respins atacurile inamicului date asupra pozițiilor noastre situate spre nord-ost de pasul Kreuzberg și Eisenreichtaray. Pe regiunea Schluzerbach o mică divizie de a noastră a evacuat pozițiile. Luptele din Tirolul sudic continuă. În luptele de aici le revine multă glorie jandarmilor cari opun din cetățile de apărare, multă rezistență.

† Iuliu M. Montani.

Ieri, în 10 a l. c. a repausat, în spitalul din Cluj, protopopul nostru *Iuliu M. Montani*, care a stat în vremea din urmă, în fruntea tractului Roșia-Montană.

Defunctul a fost o figură marcantă a clerului nostru, un muncitor harnic și însuflețit, luând parte la toate mișcările noastre bisericesti-culturale.

Deși rămas văduv de timpuriu, și-a crescut familia cu mari jertfe, lăsând neamului trei fii bine educați: *Valer*, inginer la »Steaua Română« din București, *Iuliu*, căpitan în armata comună și *Ioan*, fost director al »Românului«. Acești doi din urmă sunt sub drapel, încă dela izbucnirea războiului. — *Odihnească în pace!*

*

Iuliu M. Montani, născut în Mădărașul de câmpie la 18 Dec. 1852. Studiile gimnaziale le termina în Blaj, susținând examenul de maturitate în an. 1871. Primele 2 cursuri teologice le studia la universitatea din Viena, iar al III și IV la cea din Budapesta. Văduv. Hirotonit în Blaj la 29 Martie 1875 și dispus tot atunci prin decretul pe Nr. 991 de adm. par. în Tirimia mare, unde funcționa până în 6 Octobrie 1885, când prin decretul de Nr. 3059 fu denumit de paroh în Gyergyó-Szt.-Miklos și de administrator protopopesc al districtului Giurgeu cu titlul de vice-protopop onorar; aci funcționa până în 16 Aug. 1890 când prin decretul de Nr. 3008 fu denumit de vice-protopop al Roșiei, iar prin decretul de dto 28 Iunie 1898 Nr. 3170 de protopop actual.

Diverse.

Papa ca mijlocitor al păcii. „Corriere della Sera“ combate știrea publicată de „Reichpost“ după care Papa la intervenția persoanelor mari politice vrea să mijlocească pace între Monarchie și Italia. După presa catolică italiană Ponteficele va face tot, ce cade în sfera sa de activitate, pentru pacea popoarelor dar nu va face nici un pas care ar fi compromișător pentru regatul italian.

Concordatul din București nu mai există. Ministrul de finanțe al Bulgariei Tonchev în ziarul „Balkanska Posta“ declară, că nu peste mult concordatul din București și cel din Constantinopol își vor pierde puterea de obligație.

O comisie turcească în București. Din Constantinopol se anunță, că nu peste mult va sosi în București o comisie turcească, care va discuta cu guvernul român asupra modalităților de a rezolvi chestiile cari sunt în suspens.

Hindenburg a spart frontul rușilor. Câteva ziare din Copenhaga publică depeșe din Petrograd în cari se anunță, că Hindenburg a spart frontul de nord al rușilor și armata rușilor e în retragere.

Un cantor diplomat, cu glas melodios și plăcut își oferă serviciile bisericilor noastre. Adresa Ioan Groza cantor, greco cat. în Tuson u. p. Uszdi-szentpéter, com. Cluj.

Genadiew eliberat. Corespondentul din Sofia al ziarului „Seara“ anunță, că consiliul ministerial din nou s'a ocupat cu afacerea lui Genadiew, care a decis, că deținerea lui Genadiew să se schimbe și se fie supus supravegherii poliției. Fără de permisia guvernului nu poate părăsi țara.

Portul rus Windau prada flacărăilor? Stockholm, 17 Iulie. — În întreg orașul s'a răspândit știrea despre o nouă ciocnire pe mare între flota rusă și cea germană. Pretutindeni se vorbește, că în apropierea de Grotland a avut loc o luptă crâncenă navală, al cărei obiectiv a fost portul rus Windau. Azi noapte s'a putut observa mari limbi de foc în direcție estică de Ljugarn. Pescarii, cari au petrecut noaptea pe mare, au raportat ca întregire la această versiune, că pe marea deschisă s'au auzit babuituri

dese de tun. Acum fiecare consideră de probabilă știrea, că orașul Windau e în flacări.

Se apropie ceasul decisiv pentru Varșovia. Cracovia, 17 Iulie. Ziarul „Nova Reforma“ scrie, că ariergardele rusești incendiază toate satele polone în timpul retragerii lor, iar populația se refugiază în interiorul Rusiei. Tot astfel de știri se relatează și din guvernamentele Radom și Lublin. Trupele rusești nimicesc recolta și târâsc cu sine pe toți bărbații.

Autoritățile din Varșovia au constrâns 80.000 de cetățeni să părăsească orașul dela 1 Iulie încoace. 18.000 au părăsit orașul de bună voie. Opinia publică este foarte alarmată.

Scufundarea vasului „Guisepe Garibaldi“. Budapesta 18 Iulie. — Un submarin de al nostru azi dimineață spre sud de Ragusa a torpilat și scufundat crucișătorul italian „Guisepe Garibaldi“.

Posta Redacțiunii.

Mai multora. Tipărirea sf. scripturi încă nu s'a început. Lucrarea monumentală, începută înainte cu decenii și terminată de P. canonic Dr. Smigelszki, stă gata, în manuscris, pentru tipar. Dacă nu venia asupra noastră înfiorătorul flagel al războiului, credem, era tipărită o însemnată parte. Războiul ne-a făcut fără cvantul mare de hârtie ce-l reclamă o astfel de lucrare și fără culegătorii de lipsă. Din motivul acesta, să nu scadă răbdarea noastră. Dacă am așteptat mult, foarte mult, să mai așteptăm creștinește și vremea apropiată, în care ni-se va pune în mână o lucrare prețioasă și ca limbă și pentru notele explicative, ce le va avea. Biblia, apărută de curând la București, e traducerea lui Clain cu foarte puține schimbări limbice, n'are însă nici un tălc.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruția.

„PLUGARUL“, însoțire economică-comercială Blaj.

Convocator.

P. T. Domnii acționari ai însoțirii economice și comerciale „Plugarul“ din Blaj se invită cu onoare în sensul § 7 din statute la a IV-a (a patra) adunare generală ordinară, care se va ține la 8 August 1915. la 10 ore înainte de amiază în localul „Casinei române“ din Blaj.

Obiectele vor fi:

1. Deschiderea adunării.
 2. Numirea unui notar și exmiterea a doi membri pentru supravegherea scrutinului și verificarea procesului verbal.
 3. Raportul direcțiunii despre mersul afacerilor, raportul comitetului de supraveghere, bilanțul pe 1914 și darea absolutului.
 4. Intregirea direcțiunii.
 5. Alegerea comitetului de supraveghere.
- Blaj, 12 Iulie 1915.

Direcțiunea.

Cto Bilanț pe anul IV—1914.

Active—Vagyon.

Numărar în cassă — Pénztár maradvány	7.374.12
Lemne de foc — Tüzi fa	88.366.26
Mărfuri — Árú számla	30.366.32
Debitori — Adósok	154.670.37
Realități — Ingatlanok	6.861.94
Mobilier — Butorzat	2.234.80
Pierdere — Veszteség	20.090.11
	<hr/>
	309.982.92

Cto Profit și Perdere.

Ejite—Kiadás.

Interese — Kamatok	9.107.08
„ după depuneri — kamatok betétek után	228.60
Fracht și porto — Fuvardij és postabér	54.535.25
Salare — Fizetések	6.261.60
Spese curente — Fentartási költségek	4.761.87
Chirie — Házbér	462.—
Contribuție — Adó	528.15
Competință de timbru — Bélyegilleték	46.25
Provizioni — Iutalékok	1.89
Perderi la pădure — Erdő veszteség	3.929.13
	<hr/>
	79.861.73

Blaj, din ședința direcțiunii ținută la 12 Iulie 1915.

Direcțiunea:

I. F. Negruțiu m. p. Dr. I. Marcu m. p. Nic. Solomon m. p. I. Br. Hodeșiu m. p. G. Precup m. p. Dr. V. Macaveiu m. p. V. Smigelschi m. p.
S'au revăzut și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine deplină.

Blaj, la 14 Iulie 1915.

A. C. Domșa m. p.
prezident.

Dr. Ioan Rățlu m. p.

Al. Pop m. p.

Ioan Pușcaș m. p.

Membrii comitetului de supraveghere.

Onorată adunare generală!

Comitetul de supraveghere a însoțirii economice-comerciale „Plugarul“ a examinat Bilanțul și contul Profit și Perderi, încheiate la 31 Decembrie 1914 și le-a aflat în consonanță cu registrele.

În decursul anului expirat a revăzut de mai multe ori măgăzinul însoțirii, unde s'a convins despre buna ordine, a revăzut cărțile însoțirii și valorile ei precum și întreg mersul afacerilor și a constatat, că acelea se poartă corect și sunt în consonanță.

Pe urma acestora, propune aprobarea Bilanțului și a contului Profit și Perderi, și Vă roagă să dați absolutor pe anul trecut atât direcțiunii cât și comitetului de supraveghere.

Blaj, la 14 Iulie 1914.

Comitetul de supraveghere.

Mérlegszámla a IV—1914. évre.

Pasive—Teher.

Părtașii — Üzletrészek	43.425.70
Fond de rezervă — Tartalékalap	761.35
Creditori — Hitelezők	11.086.33
Imprumut — Kölcsön	246.096.45
Interese după part. nerid. — Fel nem vett kam. üzl. r. ut.	2.510.09
Fond cultural — Kultur alap	91.51
Diverse — Különfélék	6.174.49
Depuneri — Betétek	9.837.—
	<hr/>
	309.982.92

Nyereség és Veszteség számla.

Intrate—Bevétel.

Din vânzare de mărfuri — Árúcikkek árulásából	45.771.62
Din vânzare de lemne de foc — Tüzi fa árulásból	14.000.—
Perdere — Veszteség	20.090.11
	<hr/>
	79.861.73

I. Maniu m. p.
director executiv.